

contrahendum. non autem dirimit iam contractū.
Cognatio legalis est proximitas proueniens ex
adoptione. **T**riplex autem oritur cognatio ꝑ ad/
optionem. una est quasi descendencium que atten/
ditur inter adoptantem et filiam vel neptem ad/
optatam. et inter istos non potest contrahi matri/
monium. **A**lia est quasi a latere. que attenditur i/
ter filium naturalem et filiam adoptatiuā. et isti
ꝑ diu sunt in potestate patris non possunt matri/
monio copulari. **A**lia est quasi affinitas quedam.
que attenditur inter adoptatum et uxorem adop/
tantis. vel inter adoptatam et uxorem adoptati.
inter istos non potest matrimonium copulari. **N**o/
ta ꝑ carnalis cognatio sumitur penes legem natu/
ralem. spiritualis penes diuinam. legalis penes
humanam. prima respicit bonum nature. secun/
da bonum gratie. tertia bonum fortune. prima
corpus. secūda aīam. tertia cōiunctū.

Quarta pars tribus sectionibus est
cōtenta. Et prima de triplici differē/
tia premiū.

Postꝑ uisum est de bono in quantum tenet
rationem meriti. uidendum est de bono in/
quantum tenet rationem premiū. **C**irca quod trē
a sunt uidenda. scilicet triplicis premiū differēcia

vie expedientia gaudiū sufficiencia. **Q**uantum ad
primum tenendum . q̄ triplex premium legitur
in scriptura . scilicet premium qđ dicitur aurea .
Secundo premium qđ dicitur auriola **E**t premi-
um qđ dicitur fructus **A**urea est merces incorrup-
tibilis in eterna veritate et bonitate . **C**ompatur
autem talis merces auree ppter tria . **A**urea cū
est corona de auro . corona autem debetur filio re-
gis in qua etiam quantum est in se non est repe-
rire principium neq; finem . et materia de qua
est . scilicet aurum **A**urum inter cetera metalla est
maxime incorruptibile . premio igitur qđ dicitur
aurea : premiantur qui transeunt ad regni heredi-
tatem . ad dei eternitatem . ad sui incorruptibili-
tatem . hoc autem premium debetur cuilibet vir-
tuti et maxime redditur caritati et alijs virtuti-
bus ratione caritatis **N**am si finalis caritas amit-
tatur : illud premiū nulli ea caritati ac cuiuscumq;
alteri virtuti datur siue redditur . **A**ureola vero
est gloria incorruptionis secundum pfectissimum
actum trium virium anime in corpore siue in car-
ne operantium . **T**res quippe naturales potencie
scilicet **R**ationalis . irascibilis et concupiscibilis . in
actus perfectissimos respectu carnis egrediuntur
informate tribus virtutibus . scilicet prudentia .
fortitudine et temperancia . **T**emperancia habet
suum pfectissimum et difficilimum actum qui est

semper seruare carnem suam integram absq; omni
contagione veneree actionis qd faciunt virgin es .

Fortitudo habet suum actum difficilimum que
in corpore transfigit et exercet mediante carne vt e
mortem sustinere p iusticia et veritate qd faciunt
martires racōne cuius debetur eis aureola marti
rum . **P**rudencia sciam habet actum difficilimum

que transfigit et exercet in carne q̄ aggrauat ani
mam et hic est docere alios in fide et moribus qd
faciunt doctores racōne cuius debetur eis aureola

Aureola igitur virginum est gloria de incorrup
tione carnis attestante incorruptione mentis .

Aureola martirum est gloria de inuicta sustinen
tia mortis . vsq; adeo q̄ aliquis pseuerauerit vsq;
ad mortem pro fide et iusticia patienter . **A**ureola
predictorum est gloria de firmitate doctrine ad al
terum plate . verbe . mente et exemplo . de hac **Thi**
mo . quarto dicit **Q**ue est spes nostra vt gai dium
nostrum aut corona glorie nonne vos ante deum .

In signum huius triplicis aureole debite tribus
genribus saluandorum premittuntur in aliqui
bus ecclesijs antiphone beate marie versiculi pro
virginitate **A**ntiphone beati pauli pro predica
tione . beati laurencij pro martiris . **E**t nota q̄
pro q̄tuor datis maximis . q̄ dat homo iustus deo
ab eo recipit quatuor dona maxima **N**am p bona

voluntate informata caritate auream sumit. p bo
na doctrina fidei et morum predicacione aureola
sumit. et sic tercio martires. et quarto virgines su
am. **P**remium quod dicitur fructus attendit secū
dum unum predictorum. scilicet secundum conti
nenciam virginalem. et diuersificatur fructus se
cundum q̄ diuersificatur continencia. **E**st autem
continencia cōiugalī abstinens ab omni coitu il
licito. non tamen ab oī coitu. **H**ic respondet fruc
tus tricesimus. in quo est denarius. qui eter
na signat. et ternarius triū bonorum cōiugij. scilicet
prolis. fidei. et sacramenti. que ad denariū re
feruntur. **E**st etiam continencia vidualis abstinens
in carne corrupta ab omni coitu respectu tēporis
et persone cuiuscumq; a posteriori tantū. cui rēspō
det fructus sexagenarius in quo est denarius eter
na signans et senarius opm in quibus ppter de
narium eternorum debent vidue exerceri secūdū
aplū p̄ma. **T**hinc. v. quarum opus primum est
reddere vicem parentibus. scdm est instare et ob
secrare oracionibus. **T**ercium est filios educare.
quartū est pauperes in hospicio recipere. quintū
pedes sanctorum lauare. sextum est tribulatis ad
ministracionem impendere. **E**st tercio cōtinencia
virginalis abstinens in carne icorrupta ab omni
coitu respectu cuiuslibet temporis et persone. cui
respondet fructus centesimus. q̄ constat ex denariō

er se
in ter
tum
quod
bene
time
ne co
o: vū
ab du
citis
tum
aure
hic i
um d
auter
resla
di pro
in car
sic est
ditur
ei fru
S
enim
ta: du
ppete

ex se ducto. **I**ste quidem competit virginibus qui
in terra manentes angelicam ducunt vitam. et tan-
tum sibi interiorius vacant propter bonum eternum
quod est denarium in se ducere. **C**astitas conjugalis
bene excolit terram suam. viduales melius. op-
time virgines. **E**t nota quod cum virginitas sit in car-
ne corruptibili perpetue incorruptionis meditaci-
o: virginitas tria dicit. Primum est abstinencia
ab omni coitu illicito. secundum est ab omni coitu li-
cito. tertium est integritas mentis et carnis. qua-
tum ad primum dicit virtutis habitum. huic debetur
aurea. quantum ad secundum dicit virtutis statum.
huic debetur fructus centesimus. quantum ad tertium
dicit decorem. huic debetur aureola. **F**ructus
autem in virtutibus dei minant ante se auream. au-
reola vero presupponit auream. **V**oluntati enim continen-
di propter deum debetur aurea. sed cum additur
in carne incorrupta superadditur ei aureola quia
sic est continentia in suo summo. ulterius cum ad-
ditur respectu cuiuslibet temporis et persone debetur
ei fructus centesimus.

De expediencia ad premium. **h.**
Sequitur videre de hijs que animam expe-
diunt ad glorie complementum. **A**ctardat
enim anima exuta quavis gracia finali informa-
ta: dupliciter. ne totaliter seratur in deum scilicet
propter cremabile quod secum tulit. et propter corpus

locium quod dimisit. **C**ontra primum expeditur
per ecclesie oraciones et suffragia viatorum. con-
tra secundum expeditur per cōsummacionem ius-
titie sue per remuneracionem corporum resump-
torum. **P**rimo igitur videamus qualiter aīabus
in purgatorio retardatis: valeāt suffragia viato-
rum. et postea de resurrectione mortuorum. **P**ro-
sunt autem suffragia ecclesie defunctis. non qui-
buscumq; sed mediocriter bonis. utpote illis qui
sunt in purgatorio. non valde malis. et illis qui
sunt in inferno. nec valde bonis ut illis qui sūt in
paradiso. sed potius eorum oraciones et merita ec-
clesie suffragantur. quia nobis adhuc miseris mul-
ta per eos beneficia impetrantur. **P**rosunt autem
suffragia sic impensa secundum maius et minus
vel pro diuersitate meritorum in mortuis. vel p-
solicitudine caritatis in viuis. **P**rosunt inq; ad
penariam mitigationem vel celeriozem liberacio-
nem. prout diuina prouidencia voluerit dispensa-
re. **S**uffragia autem ista precipue sunt. scilicet sa-
crificium. oracio. elemosina. ieiunium. **C**um autē
per diuina munera. et propria merita necnon a-
liena suffragia anime transierunt ad gloriam an-
gelorum. adhuc tamen secundum sanctos propter
naturalem inclinacionem ad corpus a cōtemplaci-
one plena et fruiçione perfecta retardantur. **U**n-
de videndum est de resurrectione. de qua tene. q

omni
iudici
ad or
misti
sed in
hentu
gro.
et est
const
qua
radi
ris
qua
posi
q; ip
Ergo
mori
fuit
dori
iner
corri
ppri
mole
ppri
nus
et sic
in vi

omnium hominum corpora resurgent in generali
iudicio. Non obstante in eis distancia quantum
ad ordinem temporis sed potius ad ordinem dig-
nitatis. mali enim non in melius mutabuntur.
sed in bonis natura seruabuntur. et vicia detra-
hentur. **O**mnes quippe resurgent in corpore inte-
gro. plena etate et debita membrorum mensura
et eisdem corporibus numero. et eisdem partibus
constitutis. salua totius veritate nature. nō solum
quantum ad membra principalia et humiditatem
radicalem verū etiā saluis capillis et mēbris cete-
ris q̄ ad corporis decenciam p̄inebunt. ita q̄ in
quacumq; partes siue arreas puluis humani cor-
poris dispersus fuerit: ad eandē animam redibit
q̄ ipsum prius ut viueret et cresceret: animauit
Et quia electi debent esse conformes primogenito
mortuo. scilicet domino ihesu xp̄isto in quo nullg
fuit omnino defectus: necesse erit qd̄ si aliqd̄ mem-
brorum deerat suppleatur. si aliqua supfluitas
inerat auferat̄ et si aliq̄ membrorum deordinatio
corrigatur. **S**i puulus erat ad quātitatem etatis
xp̄isti quā habebat puulus iu rōne. quīs non in
mole virtute diuina deducatur. **S**i decrep̄itus ad
xp̄isti etatem deueniet. **S**i gigas excedens si gna-
nus deficiens ad mensuram congruā limitabitur
ut sic omnes sancti integri et perfecti occurrunt
in virū p̄fectū in mensura etatis plenitudis xp̄i

Erunt autem in corporibus electorū quatuor cō/
ditiones nobilissime. que dicuntur dotes in quibus
cetera bona includuntur. que quidem dotes sunt a/
gilitas. claritas. impassibilitas. subtilitas. que sic
perficiunt corpus quod ipsum ordinant ad anime ac/
tionē que duplex est. scilicet cognitiō et dilectio. **Clari**
tas ordinem habet ad cognitiōem. **Alie** tres ad di/
lectionem. **Consistit** autem dilectio que est delec/
tatio magna in coniunctione cōuenientis cum con/
ueniente. **Est** igitur agilitas ut anima cōiungat de/
o. **Impassibilitas** ut nō retrahat. **subtilitas** ut ni/
hil interponatur inter diligentem et dilectū. **Po**
rest autem sufficiencia sic sūi scđm causam materiale
Corpus humanū quatuor habet defectus propter
quatuor elementa ex quibus cōsistit. **Ab** aqua habet
passibilitatem: que est elementū fluidum. contra
hunc defectum habet impassibilitatē. **A** terra habet
opacitatem. cōtra quam habet claritatē. **Ab** igne
qui cōsumit: habet animalitatē. scđm quam indiget
alimonis. et reddit ponderosum. cōtra quem
defectum habebit agilitatē. **Ab** aere qui cedit cuius
bet impellenti: habet infirmitatē. cōtra quā ha/
bebit subtilitatē siue penetrabilitatez per quā cor/
pori gloriosi erit peruium omne durū. **Paret** etiā
sufficiencia aliter. **Nā** cū scđm aliquos in corpore no/
stro natura sit celestis consilians. et elementaris.
modo elementaris predominatur. sed post dñabit

celestis q̄ est natura lucis. et hec erit sicut forma cō
pletiva corporis. **E**t quia lux habet istas quatuor
proprietates sicut patet in radio. scz claritatē q̄ il
luminat. impassibilitatē. quia nichil eam corrū /
pit. **A**gilitatem quia subito spaciū pertrāsit pene
trabilitatem quia omnia intrat. **I**deo predūante
in corpore nostro humano iā glorioso natura ista
habebit proprietates cōsequentes ipsam. **I**te no /
ta q̄ dotes corporis habent esse ab īfluēcia anime
in corpus. **N**ā autē influit in corpus dupliciter.
scilicet ut perfectio ⁊ ut motor. **U**t perfectio anima
gloriosa influit viuificādo vita īmortali. **U**t motor
influit mouēdo motu infatigabili. qz igit̄ viuifi
cat vita necē est eē in corpe dispositionē ad vitā hū
te. **E**t hec est lucis habundancia et claritas. qz ve
ro vita īmortali necesse est corpus habere disposi /
tōem ad īmortalitatē. et ita est īpassibilitas. quia
vero motu infatigabili mouet id oportet q̄ nichil r̄
sistat. et ideo subtilitas. oportet etiam q̄ nichil re
tardet. et sic agilitas. **A**ugustinus de ciuitate dei
xxij. **A**berit a corporibus nostris omnis deformi
tas. oīs infirmitas. oīs tarditas oīs corruptio. o
nīs deformitas per claritatem. oīs tarditas p̄ agi
litatē. oīs infirmitas per spūalitatē. oīs corrupti
o per īpassibilitatē. i. **C**orin. xv. **S**eminat̄ in cor
ruptōe resur. in incor. ecce īpassibilitas. **S**emina
tur in ig. resur. in gloria. ecce claritas. **S**emina

in infirmitate surgz in ūtute. ecce penetrabilitas
Seminat' animale. surget spūale. ecce agilitas.

De sufficiencia gaudiū. ij.

Gaudium ad gaudiū sufficienciam est ultimo trā/
secundum. quare nota q' gaudium sufficiens
p'fici' in tribus dotis aīne. que sunt apta visio sū
mi veri. secunda tenio sūmi ardui. perfecta dilecti
o sūmi boni. In p'imo perficitur rōnalis. in secun/
do irascibilis. in tercio concupiscibilis. primum
est premiū fidei. secundum est premiū spei. terci
um est premiū caritatis. Sunt enim quidam ter/
narū in superiori facie aīne. quibus ab ymo sui p'
uenit et quiescit vsq' ad summū dei. Sunt autem
tria subiecta scz tres potencie naturales. scz ratio
nalis. cōcupiscibilis. irascibilis. que tanq' funda
menta bonis spūalibus subternuntur. Sūt etiā
tres habitus virtutum theologiarū. scz fidei. spei
caritatis. que a deo gratis ad informacionē triū
virū predictarum infunduntur z quibus ipse po
tencie diriguntur. Sunt etiam tres actus qui a p'
dictis potēcijs mediātibz tribus habitibz sup'
dictis scz virtutibz theologis eliciunt' scz credere
assenciendo sūme veritati propter se et sup' omnia.
Diligē complectendo sūmam bonitatē prop' se et
super omnia. Sunt tria obiecta que ad tres actō
egredietes a tribus potēcijs virtute trium habi
tuum terminantur. Ita autē obiecta sunt veritas

increate. maiestas summa. et bonitas immensa. ita
quod summum verum est obiectum fidei. summum autem
est obiectum spei. summum bonum est obiectum caritatis.
Verum inquam sub ratione veritatis. arduum sub ratione ar/
dui. bonum sub ratione boni. et respiciunt hec omnia
statum et meritum viatorum. Sunt etiam tria prima
scilicet cognitio siue intelligentia veritatis infallibilis.
possessio siue permanencia dignitatis inamissibilis.
dilectio siue complacentia bonitatis inassidibilis.
et sic potest colligi ex predictis quod in gloria
celesti erit triplex primum. scilicet substantiale. consubstantiale et acci/
dentale. Substantiale ex parte anime consistit in de/
i visione aperta. dei cognitione secunda. dei dilectione
perfecta. et hoc est prima scola. Consubstantiale ex
parte corporis consistit in claritate. in impassibili/
tate. in agilitate. et subtilitate. et hoc est secunda sco/
la. Accidentale consistit in tribus aureolis. que sunt
sunt omnium saluandorum.

ExPLICIT domini Bonaventure centiloquium
opus pnciale Zwollis impressum. deo grās

Pr. Th. II. 109

